

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Micrologvs|| De Ecclesiasticis|| Observationibvs.||

Bernoldus <Constantiensis>

Antverpiæ, 1565

23. Breuis descriptio celebrandæ Missæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63426](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63426)

Præparationes
ad Missam.

PRESBYTER cùm se parat ad Missam, imprimis cantat psalmos; Quam dilecta, Benedixisti, Inclina, Credidi propter. Deinde, *κύριε ἐλέησον*, Pater noster, Et ne nos inducas. *Vers.* Ego dixi domine. Conuertere domine, Fiat misericordia, Sacerdotes, protector noster aspice. Domine exaudi. *Oratio.* Aufer à nobis domine iniquitates nostras & peccata nostra vt mereamur puris mentibus introire.

Confessio ante Missam.

Alia. Actiones nostras quæsumus Domine & aspirando præueni & adiuuando prosequere, vt cuncta nostra operatio per te semper incipiat, & per te cœpta finiatur, Per dominum nostrum &c. *Paratus autem venit ad altare dicens.* Ant. Introibo ad altare dei. Psal. Iudica me Deus, & discerne. *Et facit confessionem:* Confiteor Deo omnipotenti, istis sanctis & omnibus sanctis & tibi frater, quia peccavi in cogitatione, in locutione, in opere, in pollutione mentis & corporis. Ideo precor te, ora pro me, Misereatur tui omnipotens Deus, & dimittat tibi omnia peccata tua, liberet te
ab

ab omni malo, & confirmet te in omni opere bono, & perducatur nos pariter Iesus Christus Filius dei viui, in vitam æternam. Amen. Indulgentiam & remissionem omnium peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus Amen.

Cum sacerdos accipit oblationem, dicit, Acc- Offertorium.
 5 *ceptabile sit omnipotenti Deo sacrificium*
 10 *nostrum: Deinde calice in altari ad dexteram*
oblatae deposito, dicit: Veni sanctificator om-
nipotens æterne Deus, benedic hoc sacri-
ficium tuo nomini præparatum, Per Chri-
 15 *stum. Et inclinatus ante altare dicit: Suscipe*
sancta Trinitas hæc oblationem, quam ti-
bi offerimus in memoriam passionis, re-
surrectionis, ascensionis Domini nostri
 20 *Iesu Christi, & in honorem sanctæ Dei ge-*
nitricis Mariæ, Sancti Petri, & sancti Pau-
li, & istorum atque omnium sanctorum
tuorum, ut illis proficiat ad honorem; no-
bis autem ad salutem, & illi pro nobis di-
 25 *gnetur intercedere quorum memoriam*
agimus in terris. Deinde Orate sequitur
 30 *secreta.*

Canon iuxta Romanam auctoritatem est iste:
 Te igitur, clemētissime Pater per Iesum
 D 4 Chri-

Canon, Missæ.

Christum filium tuum dominum nostrum supplices rogamus & petimus, vti accepta habeas & benedicas. *hic signat sacerdos oblationem & calicem tribus vicibus sub vna cruce.* hæc dona, hæc munera, hæc sancta sacrificia illibata. Imprimis quæ tibi offerimus pro ecclesia tua sancta catholica, quæ pacificare, custodire, adiuuare, & regere digneris toto orbe terrarum, unum cum famulo tuo Papa nostro N. & antistite nostro.

Commemoratio viuorum.

Memento domine famulorum, famularumque tuarum. *hic nomina viuorum memorentur, si volueris, sed non dominica.* & omnium circumstantium quorum tibi fides cognita est, & nota deuotio, qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se quisque omnibus, pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis atque incolumitatis suæ tibi reddunt vota sua æterno Deo vobis & viuo. Communicantes & memoriam venerantes imprimis gloriosæ semper virginis genitricis Dei & Domini nostri Iesu Christi, sed & beatorum Apostolorum ac martyrum tuorum, Petri, Pauli, Andreæ, Iacobi, Ioannis, Thomæ, Iacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis

monis & Thathæi, Lini, Cleti, Clemen-
 ris, Sixti, Cornelij, Cypriani, Laurentij,
 Chryfogoni, Ioannis & Pauli, Cosmæ &
 Damiani & omnium sanctorum tuorum
 5 quorum meritis precibusque cōcedas, vt
 in omnibus protectionis tuæ muniamur
 auxilio. Per Christum Dominum nostrū.
hic inclinatur vsque ad altare dicens: Hanc igi
 tur oblationē seruitutis nostrę, sed & cun
 10 ctę familię tuę, quęsumus domine, vt pla
 catus accipias, diesque nostros in tua pa
 ce disponas, atque ab ęterna damnatione
 nos eripias, & in electorum tuorum iu
 beas grege numerari. Per Christum Do
 15 minum nostrum. *Erectus autem cum tri
 bus crucibus benedicit:* Quam oblationem
 tu Deus in omnibus quęsumus benedi
 ctam, ascriptam, ratam, rationabilem, ac
 ceptabilemque facere digneris. *hic separa
 20 tim signat oblatam & calicem.* Vt nobis cor
 pus & sanguis fiat dilectissimi Filij tui
 Domini nostri Iesu Christi. Qui pridie
 quam pateretur, accepit panem in sanctas
 25 ac venerabiles manus suas, eleuatis ocu
 lis in cælum ad te Deum patrem suum
 omnipotentem tibi gratias agens, bene
 dixit, fregit, dedit discipulis suis dicens:
 D 5 Acci-

Inclinatio ad al
tare vsque.

Consecratio.

accipite & māducate ex hoc omnes, hoc
est ^{enim} corpus meum. Simili modo postquam
cœnatum est, accipiens & hunc præclarū
calicem in sanctas ac venerabiles manus
suas, Item tibi gratias agens benedixit,
dedit discipulis suis dicens, accipite & bi-
bite ex hoc omnes, hic est enim calix san-
guinis mei noui & æterni Testamēti my-
sterium fidei, qui pro vobis & pro multis
effundetur, in remissionem peccatorum. 10

Commemora-
tio passionis do-
minicæ.

Hæc quotiescunque feceritis in mei
memoriam facietis. Vnde & memores
nos Domine serui tui, sed & plebs tua san-
cta Christi filij tui domini Dei nostri tam
beatę Passionis, nec non & ab inferis re-
surrectionis, sed & in cælum gloriosę a-
scensionis, offerimus præclarę Maiestati
tuę de tuis donis ac datis. *hic tres cruces su-
per vtrumque simul facit & quartã super obla-
tionem, & quintam super calicem.* Hostiã pu-
ram, hostiam sanctam, hostiam immacu-
latam, panem sanctum vitę æternę & ca-
licem salutis perpetuę. Super quæ propi-
cio ac sereno vultu respicere digneris &
accepta habere, veluti accepta habere di-
gnatus es numerã pueri tui iusti Abel, &
sacrificium Patriarchę nostri Abrahę &
quod

quod tibi obtulit summus sacerdos tuus
 Melchisedech, sanctum sacrificium, im-
 maculatam hostiam . *hic inclinatur se iux-*
ta altare dicens : Supplices te rogamus
 5 omnipotens Deus, iube hæc perferri per
 manus sancti angeli tui in sublime altare
 tuum , in conspectum diuinæ maiestatis
 tuæ. *hic erigit se dicens:* vt quotquot ex hac
 altaris participatione sacrosanctum Filij
 10 tui corpus & sanguinẽ sumpserimus, om-
 ni benedictione cælesti & gratia replea-
 mur. Per dominum nostrum. *hic due ora-*
tiones dicuntur. Memento etiã Domine &
 eorum nomina qui nos præcesserunt cum
 15 signo fidei & dormiunt in somno pacis.
Recitantur nomina: Iphis domine, & om-
 nibus in Christo quiescētibus locum re-
 frigerij lucis & pacis vt indulgeas, depre-
 camur, Per Christum Dominum nostrum.
 20 Nobis quoque peccatoribus famulis tuis
 de multitudine miserationũ tuarũ sperã-
 tibus partẽ aliquam & societate donare
 digneris, cũ tuis sanctis Apostolis & mar-
 tyribus cum Ioanne, Stephano, Matthia,
 25 Barnaba, Ignatio, Alexãdro, Marcellino,
 Petro, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lu-
 cia, Agnete, Cecilia, Anastasia, & cũ om-
 nibus

Commemora-
 tio defunctorũ.

nibus sanctis tuis, inter quorum nos confortium, non aestimator meriti, sed venia, quaesumus largitor admitte. Per Christum Dominum nostrum. Per quem haec omnia Domine bona creas. *Hic tres cruces super per utrunque simul facit.* Sanctificas, vivificas, benedixis, & praestas nobis. *Hic cum oblata quatuor cruces facit super calicem & quintam in latere ipsius.* Per ipsum, & cum ipso, & in ipso est tibi Deo patri omnipotenti in unitate Spiritus sancti omnis honor & gloria. *Hic eleuat oblatam cum calice dicens:* Per omnia saecula saeculorum. Respond. Amen. & deponit oblatam dicens: Oremus. Praeceptis salutaribus moniti & divina institutione formati audemus dicere. Pater noster, qui es in caelis, usque, libera nos a malo. Libera nos Domine ab omnibus malis praeteritis & praesentibus & futuris. Et intercedentibus beata & gloriosa semper virgine Maria, & beatis Apostolis tuis Petro & Paulo atque Andrea. *Hic nominat quorquos sanctos voluerit,* cum omnibus sanctis da propicius pacem in diebus nostris, ut ope misericordiae tuae adiuvi, & a peccato simus semper liberi. *Hic patinam accipiat & osculatam deponat,* & ab om-

Oratio Domini-
nica.

Embolis Ora-
tionis Domini-
cae.

omni perturbatione securi. *Hic corpus sub
 patinam in tria diuidat dicens. Per dominum* Confractio cor
 poris Domi-
 nici.
 nostrum Iesum Christum *vsque per om-*
 nia sæcula sæculorum. Resp. Amen. *Hic*
 5 *etiam partem in calicem mittit dicens: Pax Do-*
 mini sit semper vobiscum. Resp. & cum Pacis datio.
 spiritu tuo, *et subiungit orationem istam: Fiat*
 commixtio & consecratio corporis & san-
 guinis Domini nostri Iesu Christi acci-
 10 pientibus nobis in vitam æternã. Amen.
 & *osculato altari dat pacem astanti ita dicens.*
 Pax tecum. Respon. Et cum spiritu tuo.
Inclinatus autem dicit ante quàm communcet:
 Domine Iesu Christe qui voluntate pa-
 15 tris, cooperãte Spiritus sancto per mortem Orationes ante
 communionẽ.
 propriam mundum viuificasti, libera me
 per hoc sacrosanctum corpus & sangui-
 nem tuũ ab omnibus iniquitatibus meis
 & malis meis, & fac me tuis inhærere
 20 mandatis, & à te nõquam in perpetuum
 separari. Qui cum patr. *Cũ distribuit Eu-*
charistiam dicit: Corpus & sanguis Domini
 nostri Iesu Christi proficiat tibi in vitam Orationes post
 communionẽ
 ac ad Missã fi-
 nem.
 æternam. Amen. *Postquam omnes communi-*
 25 *cauerunt, dicit: Quod ore sumpsimus, men-*
 te capiamus, & de munere temporali fiat
 nobis remedium sempiternũ. *Finita Missã*
sa di-

ſa dicit. Placeat tibi ſancta Trinitas obſequium ſeruitutis meæ, & præſta vt hoc ſacrificium quod oculis tuæ maietatis ego indignè obtuli, mihi & omnibus, pro quibus illud obtuli, te miſerante fit propiciabile. Per Chriſtum. *Exuens ſe veſtibus ſacris dicit* Pfalm. Benedicite omnia, Laudate dominum in ſanctis, *κύριε ἐλέησον*, Pater noſter. Conſiteantur tibi domine omnia opera tua, Exultabunt ſancti in gloria. Exultent iuſti in conſpectu, Non nobis domine, non nobis. Domine exaudi orationem. Deus qui tribus pueris. Actiones noſtras.

De ieiunio vernali,

CAP. XXIII.

GREGORIUS Papa ſeptimus cùm Apoſtolice ſedi præſideret, conſtituit vt ieiunium quod dicitur Martij in prima hebdomada quadrageſimæ omni anno celebretur, ſicut & ſancti patres illud inſtituiſſe leguntur. Nam ſanctus Gregorius Papa primus tam in Sacramentario quàm in graduali libro, ſiue Antiphonario officia eiusdem ieiunij primæ quadrageſimali hebdomadæ aſcripſit. Itē ſanctus Hierony-

Gregorij papæ
primi Sacramen-
tarium ac Anti-
phonarium ex-
tabant grate hu-
ius auctoris.